

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izven nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 552. 6

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 8.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.638.

Vstop Nemčije v Zvezo narodov.

Z vsemi glasovi je bil sklenjen sprejem Nemčije v Zvezo narodov in danes se ta sprejem slavnostno dovrši. Velik in nad vse pomemben korak na poti k utrditvi miru je s tem storjen in z blestečimi žrkami bo ta korak zabeležen v zgodovini evropskega ljudstva.

Zakaj šele s sprejemom Nemčije v Zvezo narodov je dosežena prava sprava med glavnimi nasprotniki svetovne vojne. Versajski mir je samo končal vojno, ni pa bila tedaj podana tudi prijeteljska roka in da ni bila tedaj izvršena samo prazna gesta, bo potrdil današnji slavnostni sprejem Nemčije v Zvezo narodov.

Ni bilo lahko, da se je dosegel sprejem Nemčije v Zvezo narodov. Treba je bilo premagati težka nasprotja na tej in na oni strani. Ne samo Francozi niso zaupali Nemcem, tudi Nemci so smatrali, da je njih sila v nezaupljivosti do Francije. Toda težave so bile celo večje, ker je velik del Nemcev — in skoraj da večina Nemcev — smatral revanšistično misel kot višek modrosti in čim skorajšnjo novo vojno kot edino možnost nemškega napredka. To zmotno mnenje je premagano in danes bo to v Ženevi slovesno poudarjeno.

Prva in največja zasluga pa gre pri tem francoski in angleški demokraciji. Majska zmaga levičarskega bloka v Franciji in zmaga angleške delavske stranke sta ona mejnika, ki označujeta pričetek zblizanja med zmagovalci in premaganci. Londonski sporazum je omogočil Locarnski sporazum, z nejim pa je bila odprta pot Nemčije v Zvezo narodov. Zato je današnji dan zmagoviti dan evropske demokracije, ki slavi v vstopom Nemčije v Zvezo narodov svojo zmago nad šovinizmom in imperializmom. Tisti francoski volilec, ki je glasoval v majskih volitvah za blok leve, ta volilec je omogočil vstop Nemčije v Zvezo narodov. Zakaj zmagovalci je moral prvi ponuditi roko sprave in ne premagane. Bodi v čast svobodoljubnemu francoskemu narodu poudarjeno, da je to svojo visoko dolžnost storil in tako vsemu človeštvu zagotovil mir.

Ni danes Zveza narodov v vsakem oziru zadovoljiva organizacija. Oblast vele-sil je premočna in le prepogosto je Zveza narodov samo instrument v rokah vele-sil. Z vstopom Nemčije v Zvezo narodov se v tem pogledu slika ne bo izboljšala, ker ni drugačne vloge od Chamberlaina in Brianda ne bo igral gospod Stresemann. Toda eno je doseženo na vsak način: mir Evrope je utrjen in že to je pridobitev, ki jo z veseljem mora zabeležiti vsak demokrat.

Obenem pa je z vstopom Nemčije tudi pokazana pot, ki vodi k reformi Zveze narodov. Z zmago demokracije v Franciji in Angliji so prišli do današnjega, z zopetno zmago demokracije v Franciji in Angliji ter vseh drugih držav pride-mo tudi do onega dne, ko bodo samo za-stopniki evropske demokracije odločevali v Zvezi narodov in poskrbeli, da bo ona v resnici prava zastopnica evropskega ljudstva ter v stanu z lastno silo pre-prečiti vsak oborožen konflikt v Evropi.

Ni še blizu ta dan, toda tudi ne tako daleč. Treba samo, da vsi demokrati stori svojo dolžnost, zakaj vsi narodi Evrope so sili vojni in za mirno poravnavo vseh sporov. Blagor človeštva odvisi od zmage demokracije, zato dvakrat sramota za vse demokrate, ki pozabljajo, da se treba za demokracijo boriti!

Kot prvi bo pozdravil nemško delega-

Zasedanje Zveze narodov

Ženeva, 10. septembra. (Izvirno.) Včeraj dopoldne je plenum Zveze narodov nadaljeval generalno debato o letošnjem delu Sveta in sekretariata Zveze narodov. — M. L.

PRIHOD NEMŠKE DELEGACIJE.

Ženeva, 10. septembra. (Izvirno.) Včeraj ob 5. popoldne je dospela nemška delegacija v treh vlakih v Ženevo. Na kolodvoru je pričakovala nemško delegacijo velika množica občinstva ter razni diplomati. Takoj po svojem prihodu so odšli nemški delegati v svoj hotel, kjer je Stresemann sprejel novinarje in jim izjavil:

»Ko smo bili zadnjič tu v Ženevi, smo bili skoraj na tem, da propadejo vse naše nade. Toda končno je optimizem premagal vse težkoče in kriza je minula, ker nismo izgubili svojega zaupanja. Pozdravljam vas v imenu nemške delegacije ter poudarjam zmago locarnskega duha in mednarodne solidarnosti v zmislu Zveze narodov.

Jutri, z našim sprejemom, bodo dejansko ratificirani in uveljavljeni Locarnski dogovori ter mora z resnim in objektivnim sodelovanjem vseh prenehati od konca vojne obstoječa razlika med zmagovalci in premaganimi.

To so velike naloge Zveze narodov in pred njimi morajo stopiti v ozadje vsa druga manjša vprašanja, zlasti pa borba za reorganizacijo Sveta Zveze narodov. Glavno vprašanje je za Zvezo narodov uspešnost njenega dela in to mora zagotoviti samo skupno sodelovanje vseh. Še bodo borbe in morda se pojavijo tudi kake destruktivne tendence, toda te se morajo s solidarnim delom vseh zatreti ter gledati, da se vsem skupni cilji dosežejo. Nemčija bo vedno v tem zmislu nastopala in na njeno pomoč in njeno objektivno stališče se sme vedno računati.

Ledeni veter, ki je vladal marca meseca v Ženevi, se je umaknil sedanjemu solncu in dosežena je velika in pomembna pridobitev za evropski mir. Končno je apeliral Stresemann na novinarje, da ga podpirajo pri njegovih intencijah.

Na vprašanje našega dopisnika o njegovem mnenju glede Ninčičeve izvolitve za predsednika plenuma je odgovoril Stresemann, da je z največjo simpatijo sprejel vest o izvolitvi dr. Ninčiča, ki ga pozna že od marca meseca ter ga osebno visoko spoštuje. — M. L.

NERESNIČNA VEST O DODATKU K NETTUNSKIM KONVENCIJAM.

Ženeva, 10. septembra. (Izvirno.) Po Ženevi, zlasti v krogih Zveze narodov, se razširja vest, da je sklenjen med našo državo in Italijo poseben dodatek k nettunskim konvencijam. Po tem dodatku bi priznala Italija naši državi gotove gospodarske privilegije v Trstu in na Reki in sicer kot koncesijo za oprostitev italijanskih državljanov v Dalmaciji o dagrajne reforme. — Naša delegacija od agrarne reforme. — Naša delegacija kakršenkoli dodatek k nettunskim konvencijam.

Dalje kroži tudi vest, da bo skoraj zaključena arbitražna pogodba med Jugo-

cijo naš zunanji minister dr. Ninčič. Verujemo v našo državo in zato vidimo v tem pozdravu dober znak za bodočnost naše države in njeno historično nalogo. Zmaga francoske demokracije je privedla Nemčije v Zvezo narodov, zmaga slovanske demokracije mora odpreti ženevska vrata Rusiji. To je naša naloga in to bo naša največja zasluga za vse človeštvo. Zakaj na trilih nogah je mir sveta,

slavijo in Madjarsko. Zaradi tega da se je tudi že sestal dr. Ninčič z madjarskim delegatom. — M. L.

IZJAVA STJEPANA RADIČA.

Ženeva, 10. septembra. Prvi delegat naše vlade Stjepan Radić je izjavil včeraj novinarjem, da bo sprejem Nemčije v petek veličasten v svoji edinstvenosti in resnosti. Govorili bodo samo trije govorniki. Vodja francoske delegacije Briand bo naglasil, kako zelo važen je vstop Nemčije za Ligo narodov. Glede naših odnosov do Madjarske je rekel, da so ti odnosi postali že toliko prijateljski, da bo madjarska vlada s svojimi upravičenimi gospodarskimi zahtevami glede na tranzit na Jadran in na izvoz preko naših luk našla pri nas največje razumevanje in da ji bomo pri tem šli na roko.

Neki del našega tiska je povsem napačno razumel naše odnose do Bolgarske. Ta tisk je zahteval, da naj naša država prepreči posojilo, ki bi se s posredovanjem Lige narodov dalo Bolgarski in je trdil, da je tudi Anglija proti posojilu. Resnica pa je ravno nasprotna. Velika Britanija je bila kakor vedno konsekvencina zaščitnica miru in obstoječih meja in si je prizadevala, da se v teh mejah s pomočjo velikih sil kulturnih narodov ustvari vse ono, kar je potrebno za trajni mir, ki izhaja iz zadovoljstva narodov. Z gotovostjo se more trditi, da je Anglija tako za nas kakor za Bolgarsko.

Dr. Laza Marković je napisal včeraj v Tribune de Geneve članek o vojni krivdi Nemčije in Avstrije. Vsa naša delegacija na čelu z dr. Ninčičem obsoja objavo tega članka na dan, ko je bila Nemčija soglasno sprejeta v Ligo narodov in v času, ko prihaja nemška delegacija.

Ženeva, 10. septembra. Dr. Ninčič je sprejel novinarje in jim izjavil, da bo, ko dospe nemška delegacija, najprej prečitano poročilo komisije za sprejem Nemčije v Ligo narodov. Nato bo dr. Ninčič pozval delegate Nemčije, da zavamejo svoje sedeže. Govoril bo še Briand, ki bo pozdravil vstop Nemčije v Ligo narodov. Zahvalil se bo dr. Stresemann. Na seji 1. komisije bo v soboto izdelan predlog o polstalnih sedežih. Prihodnji teden bodo izvoljeni nestalni člani Sveta Lige narodov.

POZDRAV UZUNOVIČA PRAVNIŠKEMU KONGRESU.

Beograd, 10. septembra. Predsednik vlade Uzunović je poslal včeraj kongresu pravnikov v Ljubljani brzojavko te-le vsebine: Obžalujem, da sem oviran po poslih in nisem med vami, svojimi tovariši. Srčno pozdravljam II. kongres pravnikov naše zedinjene kraljevine v naši lepi Ljubljani in vse udeležence kongresa. Moje globoko prepričanje je, da se delo in resolucije kongresa dragocen material za tako potrebno unifikacijo naše zakonodaje in potemtakem za državno ureditev in splošno konsolidacijo naše lepe kraljevine. In v tem prepričanju in želji za uspešno delo kličem: Živeli vsi pravniki kraljevine SHS.

že ne bo v Zvezi narodov zastopana tudi Rusija. Šele z njenim vstopom in onim Amerike bo Zveza narodov res dovršeno delo in šele tedaj bo mir na vsem svetu zagotovljen.

Šele z vstopom Rusije pa bo tudi bodočnost slovanskih narodov zagotovljena in zato je dolžnost slovanske demokracije, da s svojo zmago pripori še Rusiji stalno mesto v Svetu Zveze narodov.

Seja vlade.

Beograd, 10. septembra. Sinoči od 6. do 8. je bila seja ministrskega sveta. Udeležili so se je vsi ministri, ki so v Beogradu.

V prvi vrsti je vlada razmotrivala o prodaji našega tobaka v inozemstvo. Dr. Perić je o tem podal svoj referat in zahteval pojasnilo, ali je sploh kdaj vlada sklenila kake konvencije o prodaji tobaka v inozemstvo. Ko je Perić dobil negativen odgovor, je rekel, da bo celo stvar prepustil monopolni upravi, da ta sklene, kar je potrebno.

Nato se je razpravljalo največ o pre-mogu zaradi nesporazuma, ki se je pojavil med ministrom za promet in vsemi našimi privatnimi premogokopnimi podjetji. Tako bi pretela nevarnost, da ostanejo naše železnice brez premoga (?). Zato je vlada smatrala, da je rešitev tega vprašanja najnujnejša. Pa tudi sinoči se v tem vprašanju ni nič sklenilo, ker ni dobil Vasa Jovanović nikakih novih ponudb od kartela proizvajalcev. Diferenca v ceni je sedaj 5%. Vasa Jovanović je zahteval pooblastilo in instrukcije od ministrskega sveta, kako naj postopa pri nadaljnjih pogajanjih. Ministrski svet je dal po zelo dolgi diskusiji Jovanoviću svobodne roke za nadaljevanje pogajanj z instrukcijo, da na vsak način vztraja na tem, da se cena premogu zniža za 15%.

ODLOČNE BESEDE VASE JOVANOVIČA.

Beograd, 10. septembra. Včeraj dopoldne je posetil minister za promet Vasa Jovanović Uzunovića in je potem rekel novinarjem: Stojimo neomajno na svojem stališču. Nisem se sestajal z lastniki premogovnikov in tudi nimam potrebe, da bi se z njim sestal. Ako pristanejo na naše pogoje, potem izvedemo pogodbo. Železnice bomo zalagali s premogom iz državnih rudnikov na ta način, da povečamo produkcijo na maksimum. V skrajni sili si priskrbimo premog iz inozemstva. Smatram pa, da to ne bo potrebno.

ZOPET VESTI O VSTOPU DEMOKRATOV V VLADO.

Beograd, 10. septembra. V političnih krogih se je včeraj mnogo komentirala nenadna avdijenca Bože Maksimovića pri kralju. Smatra se, da je ta avdijenca v zvezi s politično situacijo, zlasti z akcijo, ki jo nameravajo izvesti Pašičevi radikali. V dobro informiranih krogih govore, da je Boža Maksimović mnenja, da je treba izvršiti širšo rekonstrukcijo vlade pred pričetkom skupščinskih sej in pred Pašičevim prihodom v Beograd. Po tej kombinaciji bi bilo treba razširiti vladu tako, da bi prišli v njo tudi demokrati.

O tej kombinaciji se je razpravljalo v političnih krogih in se smatra, da je njena tendenca to, da se omogoči v bodoče delo vlade in da ima vlada, ako bi se razcepila radikalna stranka, večino v parlamentu.

NA NASLOV POŠTNEGA RAVNATELJSTVA.

Po pošti se razpošilja kot tiskovina okrožnica nekega anonimnega volilnega odbora. Ta okrožnica ni od nikogar podpisana in tudi ni na njej označena tiskarna. Zato pa je ta po pošti razposlana cirkularna polna napadov na g. Jelačina.

Vprašamo pošto ravnateljstvo, kdo odgevarja za napade v okrožnici, ki se pošilja po pošti kot tiskovina, pa čeprav je ta tiskovina v ostrem nasprotju s členom 6. tiskovnega zakona?

II. pravniški kongres v Ljubljani.

Včeraj dopoldne je bil odprt v Ljubljani II. pravniški kongres kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Udeležba je bila ogromna. V slavnostno okrašenih veliki dvorani Uniona je zborovalo okrog 1500 pravnikov vseh strok iz vse države. Kongresa se udeležujejo visoki funkcionarji vlade zastopniki najvišjih sodnih, upravnih in drugih oblasti in svobodnih pravnih poklicev. Slavnostni otvoritvi so prisostvovali med drugimi notranji minister Boža Maksimović, brigadni general Miloslav Živković, kot zastopnik Nj. Vel. kralja Aleksandra I., veliki župan ljubljanske oblasti, predsednik beograjske občine, minister n. r. in univerzitetni profesor dr. Kosta Kumanudi, predsednik ljubljanskega gerentskega sosveta dr. Dinko Puc, rektor ljubljanske univerze dr. Leonid Pitamic, predsednik deželnega sodišča dr. Janko Babnik, delegat fin. ministrstva dr. Savnik itd. Od dam omenjamo gospo dr. Franjo Tavčarjevo in gospo dr. Majaronovo.

Kongres je otvoril njega predsednik dr. Danilo Majaron, ki je obrazložil temeljno idejo, na kateri bazira kongres, to je pospeševanje zblizanja jugoslovenskih pravnikov, razširjenje bratstva med njimi v cilju, da se unificira zakonodaja. Govornik pozdravi nato zborovalce kolektivno, in sicer: predstavnike drž. pol. uprave, ki jih je okrog 160, predstavnike državne justice od predsednikov vrhovnih sodišč do nadobudnega sodnega naraščaja, skupaj 600, odlične učitelje in mojstre pravnostanstva (nad 20), odvetnike (nad 300), notarje (nad 60), zastopnike naših samostojnih mest in občin (nad 120) ter 300 dam, ki se udeležujejo kongresa. Na kongresu je zastopanih vseh 33 oblasti. Govornik jim zakliče v imenu slovenskih pravnikov: »Dobrodošli!«

Govornik se spominja dalje dejstva, da se nahaja izven naših mej veliko število slovenskih pravnikov, ki ne morejo prisostvovati kongresu, ker je Slovenija okrnjena.

Konzul češkoslovaške republike Resl je pozdravil kongres v imenu češkoslovaške republike ter mu želel mnogo uspeha.

Nato je predlagal predsednik kongresa dr. Majaron, da se pošlje kralju na Bled udanostna brzojavka. Predlog je bil z burnim odobravanjem sprejet.

Nato je povzel besedo dr. Dinko Puc, ki je pozdravil kongres v imenu ljubljanske mestne občine. Spas našega naroda je bratska ljubav. Unifikacija zakonodaje je sicer težavna, toda nujno potrebna.

Predsednik dr. Majaron je predstavil nato I. podpredsednika kongresa bivšega univerzitetnega profesorja dr. Arangelovića.

S tem so bile formalnosti zaključene in pričelo se je čitanje referatov.

Prvi referat dr. Rado Kušej, univerzitetni profesor v Ljubljani je podal referat o »izenačenju zakonskega prava«. Vsebinsko njegovega referata je v ekscerptu sledeče:

1. Pravna sigurnost v vsej državi, tako v pokrajinah, ki imajo svoje posebno državljansko bračno pravo, kakor v onih s samo verskim bračnim pravom zahteva nujno enotno, za vse državo in vse državljane enako veljavno civilno bračno pravo in bračnopравни postopek.

2. Država je po meddržavnih dogovorih zavezana, da ustvari tako pravo.

3. Obstoj posebnega gradjanskega bračnega prava ne nasprotuje načelom nobene izmed v državi usvojenih konfesi.

4. Samostojno gradjansko bračno pravo zahteva tudi a) samostojno gradjansko obliko za sklenitev braka in b) izključno kompetenco gradjanskih sodišč v bračnopravnih sporih.

5. Civilnemu bračnemu pravu ustreza načelno civilna oblika poroke. Vendar je s tem načelom združljivo, da se prizna civilnopravna veljavnost tudi v verski obliki sklenjenemu braku, ako so izpolnjeni vsi pogoji, ki jih za veljavnost postavlja civilno bračno pravo.

6. V jedinstvenem zakonu o bračnem pravu morajo biti pogoji za veljavnost ter razlogi za ničnost in za razvezo braka enako urejeni za vse državljane brez ozira na njihovo versko pripadnost.

Za dr. Kušujem sta govorila v istem smislu njegovega koreferenta Aleksander Andrijevič, sodnik apelacijskega sodišča v Skoplju, in dr. Bertold Eisner, senatski predsednik vrhovnega sodišča v Sarajevu.

Vprašanje valorizacije.

O tej temi je referiral dr. Edvard Pajnič, svetnik višjega sodišča v Ljubljani, ki je izjavil v bistvu sledeče:

Izmed številnih problemov, ki spadajo v okvir vprašanja valorizacije, se hoče referent omejiti na vprašanje: denarna vrednost in dednopravni zahtevki.

Po gospodarskih razmerah, nastalih med svetovno vojno in po nji, so se pojavili tudi v območju uporabe pozitivnega dednega prava problemi, kojih zadovoljiva in pravična rešitev secundum legem ni možna.

Nekaj teh problemov osvetljujejo naj naslednji primeri:

Oče treh sinov in ene hčere, ki je umrl leta 1922 brez oporoke, je bil (§ 788 g. d. z.) hčeri v letu 1913 izročil hišo, vredno takrat 40.000 kron, najstarejšemu sinu trgovino z blagom iste vrednosti in drugemu sinu denarja 40.000 K; najmlajši sin pa ni prejel ničesar. Ob smrti zapustnikovi obstoji zapuščina le iz podobne hiše, kakršno je dobila hči in znaša cenilna vrednost te hiše na dan zapustnikove smrti 240.000 Din. V §§ 728, 732 nasl. o. d. z. izraženo je načelo, da se deli pri zakonitem dedovanju zapuščina med dediče, ki so glede sorodstvenega razmerja do zapustnika istovrstni in enaki, tudi po enakih delih. V našem primeru se je bilo zapuščinsko premoženje zmanjšalo še pred smrtjo zapustnikovo, zato je za izenačenje v prid najmlajšemu sinu dediču všteti v dedne deleže bratov in sestre ono, kar jim je bil dal zapustnik že v letu 1913 (prim. §§ 788, 790, 793 o. d. z.). Ako pa bi bil zapustnik umrl ostavivši oporoko, s katero imenuje dedičem le najmlajšega sina, utegnili bi brata in sestra zahtevati svoj nuj-

ni delež. Tudi tedaj bi bilo upoštevati (§§ 784 nasl. o. d. z.) njih prejemke od pokojnega očeta v letu 1913 pri določitvi nujnega deleža.

Dokaj številni so spori, ki po smrti zapustnika, ki je bil še za časa svojega življenja v predvojni dobi daroval vso svojo imovino ali vsaj velik del, zahteva nujni dedič, da se krije iz darila njegov nujni delež. Tukaj je ugotoviti najprej čisto daritev po nje vrednosti ob trenutku, ko se je izvršila in potem postopati po §§ 951, 785 nasl. o. d. z.

Nastane vprašanje, kako je postopati v gornjih primerih z ozirom na silni padec denarne nakupovalne moči v povojni dobi v očišled določbam §§ 794, 304—305 o. d. z., da ne trpi škoda dedič, ki za časa zapustnikovega življenja ni bil še ničesar (§§ 785, 788 o. d. z.) prejel od slednjega. Ali je v vseh gornjih primerih po veljavnih zakonih sploh mogoče upoštevati s primerno ocenitvijo prejšnje prejemke ali daritve, da ustreza razdelitev zapuščine ali določitev nujnih deležev čutu pravičnosti?

Praksa sodišč se drži strogo določb §§ 794, 304, 305 o. d. z. in pa valutnih zakonov, ki pravijo nekako, da je predvojna krona povsem enaka sedanji kroni. Pri tem se prezira, da ima v državi veljavni denar dvojnjo funkcijo, namreč kot sredstvo plačanja in kot merilo vrednosti. Zakonodajec — naš občni državljanski zakonik — ni mislil na kolebanje kupovalne moči denarja, zato § 304 o. d. z. istovetno različna pojma vrednosti in cene. Tako se ob točni (dobesedni) uporabi zakona (§ 6 g. d. z.) pri opisanem vračunavanju in razdelitvi zapuščine ali določitvi nujnega deleža hudo kršijo gori izražena načela enakosti dedovanja. Pri prereševanju vprašanja, če je možno doseči izenačenje na podlagi veljavnih zakonov prihajam do prepričanja, da bi se utegnili pri tem pojaviti neka pravna nesigurnost kot posledica več ali manj individualne interpretacije zakona. Zato bi bilo treba uzakoniti določbo, ki bi upravičevala sodnika, da se ozira na medčasno izpremembo povprečne nakupovalne moči denarja, kadar mora precejevati stvari ali dajatve (slednje tudi v denarnih zneskih) po vrednosti, ki so jo imele v prošlem trenutku.

Ni manj ni aktualna rešitev vprašanja, kako bi bilo v naprej pri razdelitvi dediščine odpraviti možnost, da se s tem nastalo razmerje med posameznimi deli po izpremembi tedanjega razmerja med blagom (posebno nepremičninam) in denarjem ne predruži v obično škodo bodisi dedičev, ki prejmejo svoj dedni delež v denarju, bodisi prevzemnika cele zapuščine v naravi, ki mora izplačati denarne dedne deleže. Podoben položaj nastane, ako je zaupnik v oporoki že dolgo pred smrtjo odredil razdelitev imovine med dediče in voliojemnike tako, da bi nekateri imeli dobiti le denar, drugi pa posamezne kose zapuščine v naravi (n. pr. § 687 o. d. z.). Nekateri sodniki so skušali rešiti ta problem z večjo ali manjšo srečo s tem, da so prienajčili določene dolgovane denarne zneske slabemu tujemu denarju ali blagu (paritetne klavzule). Iz zgoraj navedenih vzrokov sem tudi tukaj naziranj, da je potrebno omogočiti z zakonom povoljno rešitev teh vprašanj, bodisi da gre za ukrepe v preprečitve poznejšega razrušenja doseženega ravnotežja ali za izenačenje razrušenega ravnotežja. Opozorjati je tu na nekatere inozemske zakone (avstrijski Familiengläubigersgesetz od 26. sept. 1923, R.-G.-Bl. št. 543, na nemški zakon o zavarovanju pupilarnega imetka in o hipotekah stalne vrednosti z dne 23. junija 1923 in na nemški zakon »über die Aufwertung von Hypotheken und anderen Ansprüchen z dne 16. julija 1925).

Naši finančni zakoni.

Dr. Kosta Kumanudi je predaval o pravnem značaju in tehnikah naših finančnih zakonov. Posebno pozornost je posvetil določbam nefinančnega značaja, ki so se jele pojavljati potem finančnega zakona. Pro futuro je povdarjal, da je treba možnost uzakonjenja nefinančnih odredb čim najbolj omejiti.

V istem smislu sta govorila koreferenta dr. Blagojevič in dr. Polić.

Vprašanje državljanstva.

Univerzitetni profesor dr. Polić je referiral o vprašanju državljanstva. Zakonske določbe v posameznih teritorijih države si v tem oziru doslej nasprotujejo. Koreferenta sta bila dr. Ivan Subotić in dr. Fran Vodopivec.

Reorganizacija upravnega sodišča.

O tem vprašanju je referiral dr. svetnik dr. Sagadin. Predlagal je resolucijo, da se prizna ustanova upravnih sodišč v sedanjem ustroju kot dobra, da pa bi bilo treba vse upravne oblasti organizirati po načelu dekonstrukcije v močne srednje oblasti. Število članov in oddelkov upravnih sodišč bi bilo treba v interesu hitrejšega poslovanja povečati. Koreferenta sta bila sodnik Jovan Stefanović in svetnik upravnega sodišča v Celju dr. Henrik Steska.

Odkodnina za neupravičeni preiskovalni zapor.

Referent dr. Josip Šilović je predlagal resolucijo, da plača država za neupravičeno odrejeni zapor oziroma preiskovalni zapor odkodnino, kar danes še ni uvedeno na vseh teritorijih države.

Vprašanje notarijata.

Referent dr. Ivan Grašič, notar v Kranjski gori, je priporočal, da bi se uvedel institut notarijata tudi v onih pokrajinah, kjer še ne eksistira. Uvede naj se za vso državo enoten in moderen notarijat. Ustanovila naj bi se dalje na nekaterih univerzah stolica za notarsko pravo. Koreferent je bil Djordje Jane, sodnik apelacijskega sodišča v Skoplju.

Banket.

Zvečer je priredila mestna občina kongresistom v »Kazini« eleganten banket, na katerem je vladalo najlepše razpoloženje. Na banketu so govorili gg.: dr. Dinko Puc, podpredsednik kongresa dr. Arangelović, večkratni minister dr. Dušan Peleš in drugi.

Edin greh.

Ko se je vršila ena znana seja načelstva ljubljanskega gremija, na kateri so se postavili pod krinko gremija esdeesarski kandidati za Ljubljano, je dejal eden esdeesarskih članov gremija svojemu tovarišu, da se naj Jelačin kar pripravi, tako bodo udarili proti njemu.

Poznamo moralno kakovost esdeesarskega tiska in zato smo znali, da bo ta grožnja vse drugače izpolnjena, kakor pa častna beseda SDS dana ob priliki skupščinskih volitev. Zato se tudi nismo čudili, ko je prišel esdeesarski tisk z gonjo proti g. Jelačinu, temveč smo bili pripravljeni, da bo »Jutro« s to gonjo prekosilo samega sebe. Zakaj stara resnica, da čim bolj gre komu slabo, tem bolj prostaško psuje. Pri sedanjih volitvah v Zbornico pa gre esdeesarjem naravnost obupno slabo. Zato, kakor rečeno, se nismo čudili, da esdeesarski tisk stavi vse svoje nade na klevete, pač pa smo se čudili, da so vse te klevete tako prazne.

Kdor namreč vestno pregleda vse očitke esdeesarskega tiska proti g. Jelačinu, ta vidi, da se njemu očita pravzaprav samo dve stvari: 1. da se ne pokorava komandi generalov besedelomne SDS in 2. da je prenikzo fatalist.

Kar se tiče prvega očitka, je treba reči, da to sploh ni noben očitek, temveč samo priznanje, ker ravno takih neodvisnih in samostojno mislečih ljudi rabi naš gospodarski svet, ne pa mamelukov, ki priklanjajo na vse, kar jim ukažejo strankarski generali. To, da g. Jelačin ne pleše po komandi generalov besedelomne SDS, to je njemu v ponos in ravno radi tega bodo vsi slovenski trgovci in obrtniki oddali svoje glasove za Jelačina-Ogrinovo listo.

Kar se pa tiče drugega greha g. Jelačina, da je prenikzo fatalist, pa je ta očitek tako podel, da bi žalil g. Jelačina že s tem, če bi ta podel očitek zavračali. Pa vsaj bo to mnogo bolj efektivno in s tem večjim povdar- kom storilo sodišče.

To je vse, kar je vedel povedati tisk besedelomne SDS o g. Jelačinu. Večjega fiaska esdeesarski tisk s svojo gonjo res ni mogel doživeti in sedaj šele vidi trgovski svet, kak moč je g. Jelačin, ko mu esdeesarski tisk ne more nič očitati.

In to bodi po vseh klevetah esdeesarskega tiska povdarjeno!

Samo ena je izbira.

Na vso moč zatrjuje esdeesarski tisk, da ni lista takozvanih združenih trgovcev in obrtnikov esdeesarska, obenem pa se vleče za to listo z vneto, ki mora tudi slepeu odpreti oči. Da pa ne bo tudi nobenega dvoma, ugotavljamo sledeče:

1. Zaključna pogajanja za kompromisne volitve sta od esdeesarske strani vodila poč dvaj nepolitika in zastopnika trgovcev in obrtnikov g. Jelačin in g. Ogrin, od esdeesarske strani pa politik dr. Kramer.

2. Prav vsi kandidati in vsi namestniki na esdeesarski listo so sami izraziti esdeesarji. Na Jelačin-Ogrinovi listi pa so pristaši SLS, NRS, SKS, neopredeljenih in Nemcev. Že iz tega se vidi, kje je strankarska in kje nesranksarska lista.

3. Vse volilne priprave vodi za esdeesarsko listo tajništvo SDS, ki kaže svojo interesiranost pri volitvah celo tako javno, da svetuje svojim pristašem, kako naj zbirajo glasovnice, kar je kaznivo.

4. Esdeesarski tisk pravi, da je desinteresirana SDS, v resnici pa je njena interesiranost celo tako velika, da denuncira vse, ki niso za takozvano gremialno listo, kot separatiste in protidržavne elemente.

Sicer pa je ves esdeesarski tisk en sam dokaz, da gre pri sedanjih volitvah v Zbornico samo za dve listi: za esdeesarsko in Jelačin-Ogrinovo. In samo med tema dvema listama se ima odločiti volilec.

Če se odloči za SDS — potem se odloči: za narodno in državno edinstvo v znaku zapostavljanja Slovenije.

Za najbolj brezobziren centralizem, ki bo za ceno politične moči vzel Sloveniji še zadnje njene pravice.

Za denunciacije slovenskega dobrega imena, za hlapce, ki od te denunciacije žive.

Za ljudi, ki so še vsak denarni zavod uničili, samo da so vanj vetopili.

Za uvedbo partizanstva v gospodarske korporacije.

Za ljudi, ki so denuncirali Jadransko banko fašistom.

Za ljudi, ki dane besede ne drže, ki smatrajo besedelomstvo za političen trik.

Za stranko, ki bo naredila iz Zbornice svojo filialko, kakor je to naredila še vselej.

Za ljudi, ki persekvirajo vsakogar, ki ne trobi v njihov rog.

Za ljudi nasilja in intrige.

Za vse to se odloči, kdor se odloči za listo SDS.

Čisto drugače pa je izbral, kdor voli za Jelačin-Ogrinovo listo. Ta voli kompromisno listo vseh slovenskih strank, ki so se združile ravno zato, da onemogočijo vsako politiko v Zbornici in je prepuste gospodarskim krogom, ki tudi edini imajo v njej odločilo.

Kdor se odloči za Jelačin-Ogrinovo listo, ta glasuje za enakopravnost Slovenije, za poštenost v javnem življenju in za osamosvojitve slovenskega gospodarstva.

Samo med temi alternativami ima izbirati volilec in vse drugo, kar govoriči esdeesarski tisk je prazna izmišljotina. Ne za klerikale in ne za liberalce ne gre v tem boju, temveč le za zdrav gospodarski princip proti izrabljanju gospodarstva v strankarske namene.

Zato pa tudi odločitev ne bo za nobenega volilca težka in zato voli vsak, ki glasuje za esdeesarsko listo, propadlo listo, kdor pa glasuje proti njej, ta se je odločil za zmago vito Jelačin-Ogrinovo listo.

In ogromna večina volilcev se bo tako odločila in storila svojo dolžnost do Slovenije!

S SLEPARIJAMI SI HOČEJO POMAGATI.

Esdeesarji so dali napisati 8000 kuteri za glasovnice v trgovski kategoriji.

S tem so esdeesarji jasno priznali, da računajo na uspeh le s sleparijami, kajti drugega ko sleparskega namena teh 8000 ponarejenih glasovnic ne more imeti.

Ampak ljudi s sleparijami esdeesarji ne smejo in ne bodo zmagali. Zato pa vsi na delo in vsi na plan, da bodo esdeesarske sleparije onemogočene.

Vsak sleparski poskus javite Volilnemu odboru v Ljubljani, ker je treba brezobzirno obračunati z vsemi, ki bi hoteli s sleparijami pomagati SDS.

NUJNO OPOZORILO VSEM DAVKOPLAČE- VALCEM.

Vsem davkoplačevalcem nujno svetujemo, da dajo vse svoje davčne napovedi najprej v pregled redakciji »Jutra« in da jih šele potem vložijo na davkariji, ker drugače so v nevarnosti, da jih »Jutro« lepega dne vse po vrsti denuncira, da so prenikzo fatalisti. Obenem jim nujno priporočamo, da se vsi naroče na »Jutro«, kajti list, ki tako zelo skrbi za pravilne davčne napovedi, je treba z vsemi možnimi podpirati. Upamo tudi, da bo davčna oblast z ozirom na ogromne zasluge »Jutra« za pravilno plačevanje davkov, priznala naročnino za »Jutro« kot neobhodno potreben izdatek.

Zato naročajte »Jutro« in inserirajte v davkarsko »Jutro«.

Politične vesti.

»Dom« o zdravju Pašića in o praznih kombinacijah glede njegovega povratka. Radičev »Dom« piše: Predsednik radikalne stranke Nikola Pašić bi se moral 30. avgusta vrniti v Beograd in prevzeti vodstvo strankarskih poslov. Toda to se ni zgodilo, ker se je staremu Pašiću zdravje zopet poslabšalo in sicer tako zelo, da sedaj sploh govora ni o njegovem povratku v Beograd. Samo to bi bilo mogoče, da gre Pašić, če mu bo bolje, v Cavtat pri Dubrovniku, kjer ima poročeno hčer in kjer je sedaj na jesen tako divno podnebje, da je ko nalašč za odpočitek vsakomur, zlasti pa slabotnemu starcu. Že iz tega se vidi, da nimajo prav nobenega smisla bajke in laži gospodskih listov, da pride Pašić na čelo vlade in da se je že sporazumel ne samo s Pribeževićem, temveč tudi z Radićem in da potem vsa trojica prevzame vso vlado in upravo. In nekateri batiški gospodje so v tej laži celo tako drzni, da sprašujejo naše ljudi, kaj da pravijo na to, da se je sedaj Radič sporazumel s Pribeževićem. V resnici gospodski postopaki si izmišljajo celo stvari, na katere ne bi prišel niti sam vrag.

Novi napadi St. Radića. Zadnji »Dom« je poln notic, ki dokazujejo, da smatra Radič za potrebno, da zopet malo bolj povdarja svojo orijentacijo na levo. Tako napada predsednika skupščine, ker še ni sklical skupščine. Čisto pravilno dostavlja »Dom«, da treba napako poslovnika, ki ne nalaga predsedniku dolžnosti, da mora sklicati skupščino, če zahteva to gotovo število poslancev popraviti. — Ostro graja tudi »Dom« delo naše delegacije na interparl. Uniji. Ena najštevilnejših delegacij je bila naša, usta pa je odprl samo Laza Marković. Pa niti z njim ni zadovoljen »Dom«. — Zelo pohvalno se izraža St. Radič o Nastasi Petroviću, ki je dal pošlono in pametno izjavo. — Tem ostrejša pa napada zato »Dom« »Samonpravo«, ki je s svojim pisanjem proti Radiću dokazala, da je batiški ne pa radikalni list. — Končno naglašamo »Dom«, da so prazne marnje vesti o izpadu HSS iz vlade po povratku Ninčića iz Zeneve. To bi nekateri sicer želeli, a se jim želja ne bo izpolnila.

Pred pričetkom trgovinskih pogajanj s Poljsko. Ministrstvo zunanjih poslov je obveščeno od poljske vlade, da ta pristaja na to, da se začne pogajanja za sklenitev trgovske pogodbe. Predhodno pa je zahtevala, da se ji izroči načrt pogodbe.

Obrotna banka prične v kratkem delati.

V ministrtvu trgovine in industrije je bila konferenca, na kateri se je razpravljalo o pravilniku o ustroju državnih obratov.

Na tej konferenci se je sklenilo, da mora biti sprejet pravilnik v najkrajšem času, ker so razmere obratnosti sedaj zelo težke. Pravilnik bo sprejet te dni.

Danes se izvrši na svečan način vstop Nemčije v Zvezo narodov. Nemško delegacija je odpotovala takoj po njenem sprejemu v Zvezo narodov v treh vlakih v Zenevo. Danes, v petek se izvrši njen slavnostni sprejem. Program slavnostnega sprejema je točno določen. Najprej bo pozdravil nemško delegacijo predsednik zasedanja dr. Ninčić, kateremu bo odgovoril v daljšem govoru dr. Stresemann. Govoril bo nemško. Statuti Zveze določajo sicer kot uradni jezik Zveze samo francoščino in angleščino, vendar pa je dovoljeno vsakemu delegatu, da govori v svojem jeziku, če poskrbi na lastne stroške za prevajalca. Po Stresemannu bo govoril Briand in nato še delegati drugih držav. Zveze vstopu Nemčije v Zvezo narodov se, v Zvezi, tudi velike spremembe v uradni jeziku Zveze. Tako je že danes sigurno, da bodo tudi enega dvoje važnih tajništvev Zveze in tudi enega nimesnika generalnega tajnika. Končni sklepi o tem bodo izdani po konferenci med Stresemannom in generalnim tajnikom Zveze narodov Droumodom.

Bolgarska vlada pripravlja nova pogajanja. Iz Sofije se poroča, da je odkrila bolgarska policija obsežno komunistično zaroto. To so baje pripravljali komunisti v zvezi z zemljedelci. Zlasti komunistična mladina da je zapletena v zaroto. — Vse kaže, da se čuti vlada Ljapčeva sedaj, ko dobi posojilo od Zveze narodov, tako sigurno, da mora zopet pričeti s krvavim obračunavanjem s svojimi nasprotniki. In zato vesti o komunistični zaroti.

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.
Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Dnevne vesti.

PASICEVE »PORUKE«.

Po našem se pravi »poruke« naročilo, toda »poruke«, ki straši že dva meseca redno vsak dan v Beogradu, ni mogoče prevesti v slovenščino. Zakaj ta poruka je prava specialiteta in obstoji v tem, da se o njej zelo mnogo govori, da pa ona sploh ne obstoji. Sivar je namreč v tem, da se pozicija pasicevev vsak dan slabša. Zato jo skušajo popraviti z raznimi »porukami« G. N. Parisića. Ker je pa ta mnogo prebolan, da bi se pečal s političnimi posli, pišejo pasicevev »poruke« sami in upajo z njimi oplasti vse svoje nasprotnike.

Te »poruke« so preznačilne za naše politično življenje, ker dokazujejo, da je argument sploh izgubil vsako veljavo in da more tudi največja izmišljotina igrati v naši politiki gotovo vlogo.

Tako politiko »poruke« vodijo pri nas esdesarji. Dan na dan pišejo »poruke« o separatizmu, protidržavnosti in slinih grehih Slovencev, čeprav je vse to le grda denunciacija. Pa kljub temu se najdejo tudi najvplivnejši krogi, ki takim »porukam« nasadejo. In celo pri nas v Sloveniji!

— Kredit za oceanografski institut v Dubrovniku. Ministrstvo prosvete je odobrilo izredni kredit 25.000 Din za oceanografski institut v Dubrovniku, ki bo organiziran slično kot oceanografski institut v Monakovem.

— Kako pojmi nekateri »svojo lastnino«. Nekateri hišni lastniki menijo, da jim hiše ne nesejo dosti. Krivi so temu seveda najemniki, ki jim ne plačujejo toliko, kolikor bi oni hoteli in pa jim nočejo podpisati napovednih pol. Kako so jih oni pripravili. Bolje je tedaj, ako le mogoče, spravili zaščitene stranke iz hiše, družinska stanovanja prirediti za posamezne sobe in jih oddajati kot mesečne sobe, češ; kaj bodo najemniki guli podnajemnike, saj znajo tudi mi to in še bolje. Na ta način je tudi najbolj rešena »moja lastnina«, nimam nobenih sitnosti z najemniki dobim lahko prenočevalca ali tudi več, napovem davkarji kolikor sam hočem, saj mi ni treba nobenih podpisov, državi dam po lastni napovedi čim manj, denar pa ostane meni in »moja lastnina« je rešena.

— Prijave za novinarski kongres. Centralna uprava Jugoslovenskega novinarskega združenja opozarja, da se prijave za novinarski kongres po 8. septembru ne bodo sprejemale v nobenem slučaju več. To se pravi, da oni, ki se javijo po poteku omenjenega roka ne bodo imeli nikakršnih ugodnosti glede vožnje, stanovanja in oskrbe. Stroški letošnjega kongresa so veliki, subvencija, s katero more računati centralna uprava pa jako majhna. Centralna uprava vsled tega udeležencem ne more jamčiti za popolnoma brezplačno stanovanje in hrano za ves čas kongresa. Zato mora prinesiti vsak član seboj najmanj 1000 dinarjev. Za rodbinske članke ne more dovoliti centralna uprava nikakih ugodnosti niti glede vožnje niti glede stanovanja niti glede hrane.

— Špansko brodogradništvo v naših vodah. Dne 6. 1. m. proti večeru so pripadle v splitsko luko — kot prvo pristanišče v naši državi — španske vojne ladje. Brodogradništvo iz treh torpednih rušilcev najmodernejšega tipa, ki so bili vsi zgrajeni v domačih španskih brodogradiliščih, od katerih so najbolj poznane ladjedelnice »Compania de la Constitucion Naval«. Ladje po imenu Alsedo, Velasco in Juan Lazaga, ostanejo v splitskem pristanišču do vključno 10. t. m. Ta dan pa odplujejo vzdolž naše obale še na obisk Boke Kotorske odkoder se preko Suatense vrnejo v svojo domovino. Posadka teh treh torpednih rušilcev šteje všteti častniški zbor 215 ljudi, zvečine slušateljev vojne mornariške akademije, ki s tem posetom vršijo obenem poučno potovanje. V Split so ladje pripadle iz Zadra. 7. 1. m. je posetil poveljnik španskega vojnega brodogradništva Dona Salvadora Calvia španski poslanec na našem dvoru Don José de Landeche v spremstvu tukajšnjega španskega častnega vicekonzula Milko Ivana Hribarja, v kojega konzularno območje spada tudi Dalmacija. Don Salvador Calvi, poveljnik španskega brodogradništva je nato vrnil obisk z zastopniki naših oblasti. Poveljnik brodogradništva je o naši obali izrazil zelo pohvalno — nič manj niso bili presenečeni ostali gg. častniki in moštvo. Dalmatince ne pomnijo, da bi bili Španci sploh kedaj — pa tudi ne pod Avstrijo poselili dalmatinsko obalo — ter je to nekako prvi njihov obisk ne le naši svobodni državi temveč sploh tukajšnji obali. Brodogradništvo je obiskalo z ozirom na to, da tvorijo glavni del posadke gojenci vojne mornariške akademije, vse važnejše pomorske baze Srednjega in Jadranskega morja.

— Ponudba za zgradbo jadranske proge. V generalni direkciji državnih železnic se pretresa znana ponudba južno-ameriških finančnikov za zgradbo nove jadranske proge. Generalni direktor Rie ima nalogo ponudbo proučiti v podrobnostih ter izdelati elaborat, ki se predloži, kadar se bo definitivno sklepalo o ponudbi, ministrskemu svetu.

— Razvrstitev učiteljev. V prosvetnem ministertvu bo tekom tega tedna končan elaborat o razvrstitvi učiteljev in učiteljice na osnovnih šolah.

— Arheološki muzej v Dubrovniku. Društvo sv. Vlah in društvo »Dub« v Dubrovniku sta započeli akcijo za otvoritev arheološkega muzeja v Dubrovniku. Za nameravani muzej so zbrali člani društva sv. Vlah in mnogo dragocenih predmetov.

— Na gremialni trgovski šoli v Ljubljani se vrši vpisovanje za 1. letnik dne 15. in 16. septembra t. l. od 9. do 12. ure predpoldne v Gremialni pisarni, palača Ljubljanske Kred. banke. Za sprejem v 1. letnik se zahtevata dovršena 2 razreda srednje ali meščanske šole. Po 19. 9. se na »sprejemanje« vajecev ne bo več oziralo.

— Konzulat CSR v Ljubljani naznanja, da se bode letošnji vpis v Češko dopolnilno šolo za pouk češkega jezika in domovinoznanstva vršil dne 11. IX. 1926 od 15.—17. ure popoldne v poslopiju Mladike, pritličje. Starši, ki nameravajo dati svoje otroke v to šolo, naj jih navedenega dne na določenem prostoru priglase gosp. učitelju Oldrichu Votavi. Rojstni podatki otrok ter osebni podatki staršev se morajo navesti. Lahko se vpišejo tudi starejši otroci, ki bi nameravali udeležiti se pouka in bi za nje bil določen poseben oddelek. Pouk je brezplačen, plačuje se le majhen prispevek za razsvetljavo in kurjavo.

— Višji kurz poštno-telegrafске šole. V ministertvu pošte in brzojava se vrše pripravljalna dela za otvoritev višje poštno-telegrafске šole v Beogradu. V ta kurz se bodo sprejemali kandidati, ki so izvršili srednjo šolo z maturo. Absolventi tega kurza bodo nastavljeni za višje poštno-telegrafске uradnike, sekretarje in upravniške pošt in brzojavov.

— Voronov pride v Beograd. Kot poročajo beograjske »Novosti«, je zaprosil znani pomlajevalci ljudi Voronov medicinsko fakulteto v Beogradu, da bi se mu dovolilo priti v Beograd v svrhu, da seznani znanstvene kroge s svojo metodo pomlajevanja ljudi.

— Mednarodni policijski kongres v Berlinu 1926. Kakor znano, je mednarodna kriminalna policijska komisija pod vodstvom dunajskega policijskega predsednika Schoberja na svojem zborovanju aprila t. l. na Dunaju sklenila, da priredi v jeseni tega leta še en mednarodni policijski kongres. Ta kongres se vrši v Berlinu, kjer se s koncem septembra odpre velika policijska razstava. Kongres je nadaljevanje akcije, ki je bila uvedena po mednarodnem policijskem kongresu na Dunaju leta 1923. Pri tej zelo učinkoviti prireditvi so bila sklenjena organizatorična načela, po katerih naj se uredi energično pobijanje tako opasnih hudoodelnikov s sodelovanjem kriminalno policijskih oblastev v interesu vseh kulturnih držav. Mednarodna kriminalna policijska komisija je bila poverjena, da izvrši te sklepe. V preteklih treh letih je vže mnogo praktičnega dela izvršila, kar je bilo priznано od strani več držav. Sedaj pa naj mednarodni policijski kongres sklepa v nadaljevanju uvedene akcije. Številne prijave za udeležitev na kongresu so že dospele, tako da se more računati z zelo zanimivim in uspešnim potekom.

— Povratek 10.000 evropskih izletnikov v Newyork. Predvčerajšnjim je prišlo v Newyorksko luko 10 prekomorskih parnikov z 10 tisoč pasażirji, ki se vračajo z izleta v Evropo. To je največje število potnikov, ki je prišlo sploh kedaj v enem dnevu v Ameriko.

— Protifrancoske demonstracije v Milanu. V Milanu je prišlo te dni v nekem varijetaju, v katerem je imela nastopiti neka francoska artistska družba, do zelo burnih scen. Fašistični dijaki in italijanski igralci so začeli metati na oder stole, pri čemer je bilo več francoskih artistov ranjenih. Policija je vzpostavila z velikim naporom zopet red, toda predstava se ni mogla nadaljevati, ker bi se bile sicer burne scene ponovile.

— Mednarodna mavtična razstava v Parizu. Koncem tega meseca se priredi v Parizu velika mednarodna mavtična razstava. Na tej razstavi bo zastopana tudi naša industrija, v kolikor je v zvezi s pomorstvom, predvsem pa lesna industrija.

— Rektor rimskega vseučilišča proti avazu znanstvenih knjig in materiala. Iz Rima poročajo: Na podlagi vladnega dekreta je pozval rektor rimskega vseučilišča vse ravnatelje klinik in podobnih zavodov, da naj ne naročajo znanstvenih knjig in materiala iz inozemstva, da se uvoz tudi na tem polju čim najbolj mogoče omeji.

— Žrtve požara v irskem kinematografu. Nakladno se poroča, da znaša število žrtev katastrofalnega požara v irskem kinematografu 51. Med smrtno ponesrečenimi je 20 otrok.

— Kuga v Liverpoolu. V Liverpoolu je umrl dne neki 10letni deček za kugo. Sedaj je obolen na kugi tudi njegov oče.

— Velika železniška nesreča v Chicagu. Na kolodvoru Clybourn—Chicago se je pripetila te dni velika železniška nesreča. Neki potniški vlak je pridrvel s polno paro na postajo ter se zaletel v drugi tam stojeci osebni vlak. Petnajst oseb je mrtvih, 120 pa ranjenih.

— V Newyorku se je utrgal oblak. Te dni se je utrgal v Newyorku v času najživahnejšega prometa oblak. Med ljudmi, ki so se nahajali na cestah, posebno pa na podzemski železnici, kamor so udrl celi potoki vode, je nastala silna panika. Dve osebi sta poginili, 20 jih je ranjenih.

— Hladno vreme v Nemčiji. Silna vročina, ki je vladala te dni v Berlinu in v večjem delu Nemčije, je te dni nenadoma prenehala in nastopilo je hladno vreme.

— V verski blaznosti zgerela. Pobožna vdova Zlebički v neki bukovinski vasi je dobila fikšno idejo, da je svetnica. Zadnje dni je preživela v neprestani molitvi. Z velikim navdušenjem je pripovedovala o svetosti smrti na ognju. Te dni pa je zložila velik kup molitvenikov, ga polila s petrolejem, zažgala ter sedla na gorečo grmado. Takoj je bila vsa hiša v plamenu. Ognjegaseci so našli versko blazno ženo napol zgoljenico v njeni sobi.

— Samomor Slovenke na Hrvaškem. V ponedeljek so našli na progi Zabok—Krapinske toplice truplo neke ženske. Uradna komisija je ugotovila, da gre za 17-letno Terezijo Sterbuci iz Sv. Lenarta pri Trbovljah. Terezija je bila v službi pri grofu Milanu Kulmerju kot sobarica. Te dni pa ji je bila služba odpovedana. Terezija je bila znana kot zelo lepa in nežna deklica. Poleg njenega trupla je ležala napol izpraznjena steklenica lizola. Manjkajoči lizol je Terezija Sterbuci izpila, nato pa se je vrgla pod prvi vlak, ki je pasiral progo. Truplo pokojnice je silno razmesarjeno, lobanja je popolnoma stlačena, desna roka odrezana. Kaj jo je dovelo do obupnega koraka, do sedaj še ni znano.

— Samomor neznanega mladeniča. Na progi Koprivnica—Križevci blizu postaje Carevdol so našli v torek truplo neznanega mladeniča. Na eni strani tračnice je ležalo truplo s prekrizanimi rokami, na drugi strani pa odrezana glava. Mladenič je star po mnenju komisije 24—25 let. Dokumentov niso našli pri njem nobenih.

— Mesto najemnine — kuhinjski nož v srce. V Refali pri Osijeku se je pripetil nenavaden slučaj nasilja nekega najemnika nad hišnim gospodarjem. Gjuro Šmit, hišni posestnik in trgovec, je zahteval od svojega najemnika Jurja Vuka, da mu izplača najemnino za stanovanje, ki mu jo je bil dolžan že tri mesece. Tedaj pa je navalil Vuk nanj z velikim kuhinjskim nožem rekoč: »Takoj te bom izplačal!« ter zamahnil z njim proti Šmitu. Šmit se je hotel braniti s palico. Pri tem pa je spodrsnil in padel. To priliko je porabil ljuti Vuk, skočil na Šmita ter mu zabodel nož tik pod sree. Šmit je obležal nezavesten v mlaki krvi. Vuka so odvedli zandariji v zapore sodnega stola v Osijeku.

— Besen natak. Te dni je insceniral v Bukarešti neki natakar Duce, rodом Albanec v centru mesta pravi pokolj. Ustrelil je sredi ceste nekega drugega natakarja, ki ga je dan preje istotako sredi ulice pošteno namlatil. Bežeč pred svojimi zasledovalci je streljal pobesneli natakar na vsakogar, ki se mu je približal. Najprej je ustrelil nekega 15-letnega dijaka, nato je težko ranil nekega policijskega stražnika, ki ga je zgrabil za suknjo. Ko je izstrelil vso municijo, so ga zgrabili in pretepli na žive in mrtve. Končno ga je spravila policija na varno.

— Dragocene arheološke izkopave v Italiji. Nedavno so izkopali pri Arrezzo v Italiji številne rimske grobove iz drugega in tretjega stoletja po Kristusu. V grobovih so našli veliko množino dragocenih keramičnih izdelkov z napisi.

— Tri krepke sinove nakrat je rodila te dni težakinja Marija Pasta v Jakubovem pri Mostarju. Mati kot tudi novorojenčki so zdravi. Kmetje iz vseh bližnjih krajev prinašajo materi in otrokom darove.

Ljubljana.

1— Izleti pravnikov na Bled, Celje in Maribor. V nedeljo, dne 12. t. m. priredijo udeležniki pravniškega kongresa dva izleta. Del pravnikov se poda na Bled z običajnimi vlaki. Drugi del pa obišče mesto Celje in Maribor. Odhod s posebnim vlakom iz Ljubljane točno ob 6. jutraj, prihod v Celje ob 8. Posebni vlak odhaja iz Celja ob 12.30 min. in prispe v Maribor ob 14. Posebni vlak vozi iz Maribora ob 19. zvečer v Rogaško Slatino, kjer ostanejo udeležniki preko noči in se odpleljejo 13. t. m. ob 14. naravnost proti Zagrebu in Beogradu. Srbski in hrvaški pravniški želijo, da jih spremijo slovenski tovariši tudi v Rogaško Slatino. Kdor v Rogaško Slatino ne utegne, se naj vrne iz Maribora z navadnim vlakom. Za oba izleta se je javiti pri tajništvu najkasneje do danes (10. t. m.) opoldne.

1— Promenadni koncert Dravske divizijske godbe se vrši na velesojmskih prostorih v soboto od 17. in pol do 18. in pol ter v nedeljo od 11. do 12.

1— Vidovčev klub v Ljubljani sporoča svojim članom, da se vrši v soboto dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v zadnji sobi Narodne kavarne izredni občni zbor kluba. Šestanek v soboto 11. t. m. odpade. Odbor kluba ima svojo sejo v petek 17. t. m. ob 8. uri zvečer v pisarni pri tajniku. — Klub sporoča vsem interesentom dopisne šole, da se vrši vpisovanje samo še 15. t. m., nakar se vpisovanje zaključí. — Tajnik.

Primorsko.

Slovenski romarji v Trstu. »Piccolo« od 5. t. m. piše pod naslovom »Tisoč jugoslovenskih romarjev na prehodu« sledeče: »... Dolga vrsta romarjev je ustavila v našem mestu nekaj ur in ob 19. uri se je zbrala na Campu Marzio, da nadaljuje potovanje. Tam so jim odkazali poseben vlak. Organizacija za

vkrcanje romarjev je bila v rokah oblasti in poverjena železničarski milici na postaji Sv. Andreja. Tujcem, ki so čakali, da se naloži vsa njihova priljaga in ki so iskali mesta v vozovih, so šli z vjudno pozornostjo na roko železničarski milici in njih komandanti Giovanni Celantuchi. Njihova pozornost je bila živo odobravana in ob odhodu je veliko romarjev vzkliknilo »Zivio Italija«, »Zivio Mussolini«... Tudi »Popolo di Trieste« poroča v istem smislu. Doda pa k vzklikom še tretji vzklik »Zivio bratski narodi«...

Pokrajinska razstava „Ljubljana v jeseni“.

Anton Pevc:

ZAKLJUČKI IZ MLEKARSKE RAZSTAVE.

Naša 1. kmetijska razstava in z njo mlekarska se približuje koncu. Umetnost se mi zdi podati o mlekarski za širšo javnost nekoliko strokovnih zaključkov, zanimivih ne le za producenla marveč tudi za trgovca in konsumenta.

Razstavilo je 21 sirarn, naš doma izdelani sir ementalkega (švicarskega) tipa. Srebrna kolajna se je priznala edino enemu siru, ki je bil izdelan 29. junija 1925 in ki je to odlikovanje tudi zaslužil; siri letošnjega izdelka so se morali zadovoljiti s bronastimi kolajnami in 8 priznanji. Vprašanje je, kdo mora skrbeti za starostno zorenje sira in zakaj bi ne smel naš konsument po zmernejših cenah dobiti v trgovinah starostno zrele, zato kakovostno za inozemskim blagom prav malo ali nič zaostajajoče domače sirsarske izdelke.

Zorenje sira je v detinski dobi (pri ementalnem do 4 mesece) naloga sirarn, nadalje pa naloga veletrgovine in trgovine, na katere činitelje vse mora vplivati kupujoči konsument. Zrel sir je ne-le po okusu in aromi boljši, marveč predvsem tudi veliko lažje prebavljiv, zato bolj tečen in bolj ekonomičen pri izbiri v prehrani života. Zrelost sira je zbog tega nekako eminentno gospodinjstvo vprašanje vsake žene — gospodinje in vsakega dekleta, ki za tem poklicom stremi. Na letošnji mlekarski razstavi se nahaja med 79 razstavljenih hlebi ementalkega (bohinjskega) sira samo 1 hleb zrelega sira; škoda, da ni tolikšen, da bi se vsak konsument mogel z osebo pokušnjo prepricati o veliki razliki med za konsum zrelim in za konsum nezrelim blagom. Pripominjam, da takozvano »za trgovino zrelo« so vsi razstavljeni siri, ker je ta zrelost z zaključkom 8. meseca sirove starosti dosežena. Zrelost za konsum pa je pri sirihi ementalkega tipa še-le dosežena ob zaključku 8. meseca sirove starosti in to odnosno 14 mesečno starost je imel edino oni, s srebrno kolajno odlikovani hleb sira.

Ni vsak sir sposoben, da bi dočakal tako visoko starost in po drugi plati prebavljiva želodec telesno delujočega ali obilo se gibajočega človeka prav znatno boljše nego je to primer pri bolj mirujočih ali sedečih zaposlenih. Zrel sir je praviloma dražji in nezrel je nekoliko težje prebavljiv, toda primerno cenejši. Je povsem v redu in odgovarja običajem svetovne trgovine, ako oddajajo sirarne v promet le »za trgovino zrelo« sir v 4 mesecu starosti; trgovina odnosno sirsarska veletrgovina mora oskrbeti nadaljno zorenje sira, dokler ne postanejo posamezni hlebi »zreli za konsum«, pri čemer vedno izločujejo po zmernejših cenah sira, na katerih bi se pojavili znaki odnosne napake, ki bi izključevale možnost dosega konsumne zrelosti. Ni prezreti, da je sir ne proizvod sirove mehanike, marveč proizvod umetnosti in da se promet s tem blagom mora vršiti po običajih za umetnine, — servirati se mora v oni popolnosti in po onih cenah, ki različnim zahtevam konsuma najbolj prija. Proizvodnja našega domačega sira še ni velika, vendar toliko, da je možno veletrgovsko poslovanje, — na tem polju pogreša sortirajoče veletrgovine naš konsument in naš producent.

Toplota v paviljonu »E«, kjer je nastanjena mlekarska razstava, se okrog poldneva redno dviga na 26° C. Pod učinkom iste so siri nekaterih sirarn (Rateče, Ribno, Hraše, Polje in Bitnje v Bohinju, Vrhnika itd.) takoj prve dni pričeli izločevati maščobo, ne da bi sicer izpremenili oblike; pri takih sirihi pravimo, da so »posobni za vskladščenje« — je upravičeno upanje, da bi dosegli konsumno zrelost. Siri, ki se pri tej toploti niso pričeli maščobno potiti, so se ali dvignili (napihili) ali pričeli lezti narazen tako, da smo nekateri morali prenesti v hladno klet pri Zdrženih mlekarah d. d. v Ljubljani in nekateri so tudi ostali mirni; pri vseh pa je upanje, da bi še dosegla konsumna zrelost zelo dvomljivo odnosno deloma vnaprej izključeno. Proučevanje tega različnega zadržanja sira v enakih okoliščinah je za trgovca in tudi konsumenta zelo važno in zanimivo in vabim vse interese te lozadnevni ugotovitvam; celi hlebi se od zunaj brez škode za higijeno lahko otipavajo in dostop k policam s sirom na razstavnem prostoru je vsakomur dovoljen. — Kdor si še ni ogledal mlekarske razstave, naj tje v zadnjih dneh ne zamudi. Tudi konsumenti naj si pri tem okoristijo s priliko, da poskusijo v majhnih porcijah sir iz vsake sirarne — tudi za nje je važno poznavanje razlik v okusu in v konsistenci testa.

Pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni« je obiskalo tekom včerajšnjega dne 8 do 9 tisoč oseb. Posebno številno je bilo zastopano

kmelsko ljudstvo ter udeleženci pravniškega kongresa, dalje se je udeležilo razstave nad 1900 solarjev in precejšnje število letoviščarjev, ki se vračajo skozi Ljubljano domov. Italija je bila včeraj tako močno zastopana kot še nikdar. Mnogo italijanskih obiskovalcev je prišlo z razstave na Reki. Zatrjevali so, da jih je naša pokrajinska razstava naravnost očarala ter da so mislili sprva, da gre za velesejem ne pa za pokrajinsko razstavo, kar je za nas vsekakor lepo priznanje.

Trgovski del razstave je razvijal včeraj v vseh strokah dobre posle.

Včeraj je bil zaključek dobro uspele pasje razstave ter so se razdelile nagrade. (Podrobno poročilo sledi jutri).

V splošnem moramo reči, da je moralni uspeh razstave sijajen, gnoten pa zadovoljiv.

— **Podpirajte našo domačo umetnost.** Na Pokrajinski razstavi »Ljubljana v jeseni« so razstavili slovenski umetniki nad 600 del. Zanimanje za razstavo umetnin je veliko, moralen uspeh prav lep, želeli pa bi bilo, da bi naši ljudje ne podpirali domačih umetnikov samo moralno, temveč tudi gmotno. Mesto da kupujejo ničvreden tuj židovski »Kitsch« in »Schund« naj bi kupovali dobre stvari domačega izvora.

Sport.

Finski atletje v Lipskem. Lahkoatletskega mitinga v Lipskem, ki se ga je udeležilo 3000 ljudi, se je udeležilo tudi nekaj Fincev. Rezultati: 100 m: Wege (Lipsko) 10.8 sek. — 400 m: Aström (Fince) 49.1 sek. — 1500 m: 1. Matilaynen (Fince) 15:24. 2. Diekmann (nemški mojster) 15:32.9. — 3 × 1000 m: 1. Preussen (Stettin) 7:53. 2. Finska 7:54. — Disk: Hochmeister (Berlin) 40.35. — Skok v daljavo: Holz (Berlin) 6.81 m. — Troboj: 1. Holz 212.8 točk, 2. Yrjölä (Fince) 199 točk.

V vožnji okoli genevskega jezera, v 180 km dolgi klasični konkurenci Švice, je zmagal v kategoriji poklicnih vozačev tesinski Švcar Saccorani v 4:50:51. Četrtno kolesa za njim je prišel na cilj Blattmann, tik za njim pa Quillod, Calamel in Ernst Sater. Od amaterjev je zmagal Antennen v 5:12:27.

Prvenstvo v vožnji okoli Belgije, ki se je vršila letos na 1600 km dolgi progi v 7 etapah, si je priboril Verhaegen v 52:56:30. Drugi je bil Vanhaelter, tretji Baumann, četrti Lox. Skupno je bilo registriranih 15 vozačev, ki so popolnoma dokončali vožnjo.

Ameriški tovarnar zvečnega gumija Wrigley je določil vsoto 5000 dolarjev za G. Ederlovo, če preplava razdaljo med otokom Catalinom in kalifornsko celino. Proga je dolga 37 km.

Nov sistem letala. Na berlinskem centralnem letališču so se vršile te dni velike letalske tekme, pri katerih so predvajali najboljši tipi letal. Največjo pozornost je vzbudilo letalo Spanca de Cierva s krili, kakor jih imajo mlinci na veter. Letalo je mojstrsko predvajal angleški pilot Courtney; razlikuje se od normalnega tipa v tem, da njegove glavne nosilne ploskve niso trdo zvezane z letalnim trupom, ampak da leže nalič krilom mlina na veter skoraj horizontalno precéj nad trupom. Pri letanju se letalo nažene s propelerji motorja, ki leži spredaj v trupu in vsled nastalega zračnega pritiska začnejo krila rotirati in tvorijo tako glavne nosilne ploskve letala. Prednost tega sistema leži v tem, da se lahko krmari in da je hitrost, s katero pristane, zelo majhna. Letalo pristane lahko skoraj navpično.

Nordijska lahkoatletika. Švedski mojster Nilsson je dosegel v skoku višino 1.90 m, Ailan pa je vrgel disk obojerno 82.87 m (z desnico 43.65 m, z levico pa 39.14 m).

Vierkötterjev rekord v preplavanju Kanala. Ko je Ederlova zvedela za Vierkötterjev uspeh, je izjavila, da se naravnost divi temu izrednemu rekordu in da mu tega uspeha ne zavida, ker jo je potolkel možki in ne ženska. Obenem mu je poslala sledečo brzojavko: »Čestitam Vam na Vašem izbornem uspehu in izražam upanje, da bom v prihod-

dnjem letu potolkla vaš rekord in ga zopet priborila svojemu spolu.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.

četrtlek, dne 9. septembra 1926.

Blago: Deske — smreka, jelka, od 24 do 28 mm, 4 m dolž., I., II., III., monte, media, 23 cm, feo vagon meja, 5 vagonov den, 500, bl. 510, zaklj. 500; remeljni, I., II., III., monte, od 30/30 do 100/100, 4 m dolž., feo vagon meja, den, 500, bl. 510, zaklj. 500; remeljni, I., II., III., monte, 70/70, 80/80, 4 m dolž., feo vagon meja, 1 vagon den, 500, bl. 500, zaklj. 500.

BORZE.

Zagreb, 9. septembra. Devize. Newyork ček 56.317—56.617, Pariz izplačilo 165—167, Praga izplačilo 167.3—168.3, ček 167.4—168.4, Svica izplačilo 1093—1097, ček isto, London izplačilo 274.4—275.5, ček isto, Dunaj izplačilo 797—801, ček 796—800, Berlin izplačilo 1347.56—1348.56, Italija izplačilo 201.9 do 203.1.

Curih, 9. septembra. Beograd 9.1275, Newyork 517.625, London 25.13, Pariz 14.90, Milan 18.50, Praga 15.325, Bukarešta 2.58, Sofija 3.75, Dunaj 73.06, Berlin 123.25, Budimpešta 0.007250.

Rudyard Kipling:

Knjiga o džungli.

Nagina se je hitro obrnila in je zaradi tega enega jajca pozabila na vse drugo. Riki-tiki je videl Tedyjevega očeta, ki je urno iztegnil veliko roko, pograbil Tedyja za ramo in ga pčtegnil preko mize na varno, tako da ga Nagaina ni mogla več takoj doseči.

»Prevaril sem te! Prevaril! Rik-ek-ek!« se je hahljal Riki-tiki. »Deček je na varnem! Jaz — jaz sem zgrabil sinoči Naga v kopalnici za glavo.« Nato je jel poskakovati, z vsemi štirimi hkratu, glavo pa je držal tik pri tleh. »Metal me je sicer sempatja, ali otrésti se me ni mogel. Bil je mrtev, še predno ga je veliki mož razčesnil na dvoje. Jaz sem ga! Riki-tiki-ek,ek! Naprej, Nagaina! Pridi in bojuj se z menoj. Ne boš dolgo vdova!«

Nagina je spoznala, da je zamudila ugodno priliko, da bi umorila Tedyja, in jajce je ležalo še vedno med Riki-tikijevimi nogami. »Daj mi jajce, Riki-tiki. Daj mi poslednje tisto jajce in pojdem odtod in ne pridem več nazaj,« je prosila in povesila kapo.

»Resnica, odtod pojdeš in ne prideš nikoli več nazaj, kajti za Nagom pojdeš na smetišče. Bojuj se, vdova! Veliki mož je odšel po puško! Bojuj se!«

Riki-tiki je skakal okoli Nagaine kroginkrog, vedno v toliki oddalji, a ga ni mogla udariti, in male oči so mu žarele kot goreče oglje. Nagaina se je zvila in se zakadila z glavo vanj. Riki-tiki je poskočil kviško in v stran. Zopet in zopet je udarila, a vsakokrat je treščila z glavo ob rogoznico na verandi in se je takoj iznova zvila kakor vzmet v uri. Riki-tiki je zaplesal v

37

krogu, da bi ji prišel za hrbet, pa Nagaina se je urno obrnila, da bi ga imela pred očmi, in roštanje njenega repa po rogoznici je bilo slišati kakor bi veter vlekel suho listje po tleh.

Pri tem pa je Riki-tiki pozabil na jajce. Ležalo je še vedno na verandi. Nagaina se mu je bližala vedno bolj in bolj in nazadnje, baš ko si je Riki-tiki hotel malo oddehniti, ga je pograbila, se obrnila proti verandnim stopnicam in odhitela liki puščica po stezi; Riki-tiki za njo. Kadar naočarka beži na življenje in smrt, šviga kakor švrka bičeva vrvica po konjevem vratu.

Riki-tiki je dobro vedel, da jo mora ujeti, sicer se vsi križi in težave prično iznova. Hitela je naravnost proti visoki travi pri trnjevem grmu in med tekom je Riki-tiki slišal Darzeja, ki je vedno gostolel svojo nemumno pesmico o zmagi. Toda Darzejeva žena je bila bolj pametna. Ko je pridrvela Nagaina, je zletela z gnezda in prhutala s peroti Nagaini okoli glave. Da bi ji bil še Darzee pomagal, bi jo bila morebiti obrnila. Tako pa je Nagaina samo povesila kapo in brzela dalje. Vendar je zaslanek tega enega trenutka toliko koristil Riki-tikiju, da jo je dohitel, in ko je planila v podganjo luknjo, kjer je navadno bivala z Nagom, so jo njegovi mali zobje čvrsto držali za rep. Riki-tiki je krepko držal in je izginil za njo v luknjo. Le malo je mongusov, najsi so še tako izkušeni in stari, ki bi upali za naočarko v njeno jamo. Ondi je bilo temno. Riki-tiki ni vedel, kdaj se bo luknja razširila in bi Nagaina tako dobila prostora, da bi se obrnila in ga udarila. Vseeno je krepko držal in se vpiral z vsemi štirimi v topli, vlažni prsti temne strmine, da bi jo ovrnil na potu.

Trava ob ustju luknje se je nehala majati in Dar-

zee se je oglasil rekoč: »Konec je z Riki-tikijem! Zapeči mu moramo mrtvaško pesem. Hrabri Riki-tiki je mrtev! Zakaj Nagaina ga pod zemljo gotovo umori!«

In zapel je jako žalostno pesem, ki jo je sproti zlagal. V trenutku pa, ko je prišel do najbolj ganljivega napeva, se je trava zopet zamajala in iz luknje se je privlekel počasi Riki-tiki, ves pokrit z nesnago, in si obližnil ustnice. Darzee je pridrušeno vzkliknil in prenehal s petjem. Riki-tiki si je malo otresel prah in prst s kožuha in kihnil. »Končano je,« je dejal. »Vdove ne bo nikdar več iz luknje.« Te besede so slišale rdeče mravlje, ki bivajo med travnimi bilkami in so se jele spuščati druga za drugo v luknjo, da se prepričajo, ali je govoril resnico.

Riki-tiki se je zvil na travi v klopčič in je zaspal na mestu, kjer je bil — in spal pozno v popoldan; saj je bil dokončal hudo delo.

»Sedaj pa,« je dejal, ko se je zbudil, »grem nazaj v hišo. Darzee, naroči kočarju, naj oznani celemu vrtu, da Nagaine ni več.«

Kočar je ptič, čegar glas se sliši, kakor če bi tolkel z majhnim kladivom po bakrenem loncu; in ker se vedno oglaš s tem glasom, je klicar na vsakem indijskem vrtu ter oznanja novice vsem, ki ga hočejo poslušati. Ko je Riki-tiki stopal po stezi, ga je slišal klicati »Pozor!« kakor bi kdo tolkel po majhnem gongu. Temu klicu pa je sledil zategnjen glas: »Ding-dang-top! Nagaina je mrtva — dong! Nagaine ni več! Ding-dong-tek!«

Ti glasovi so spravili vse živali na vrtu po konci, ptice so zapele in žabe zaregljale. Nag in Nagaina sta namreč poleg majhnih ptičev jedla tudi žabe.

MODROCE

iz najboljšega domačega in češkega platna, posteljne mreže, zložljive postelje, otomane, dekoracijske patent divane in tapetniške izdelke nudi najceneje RUDOLF RADOVAN, tapetnik

Ljubljana, Krekov trg 7.

Stekleno

strešno opako imajo stalno v zalogi Združene opekarne d. d. v Ljubljani.

Knjigovodja-korespondent

popolnoma samostojen delavec, bilancist, z znanjem slov., srbo-hrv., nemščine in italijanščine, strojepisja, 10-letno prakso išče primerno službo. Ponudbe na upravo lista pod »Nastop takoj«.

Proda se po ugodni ceni dalnogled »Trider«

trvdke Zeiss, kateri poveča šestkrat. Naslov pove uprava lista.

RAZGLAS.

Pripravljalni odbor za zidavo nove šole v Dvorski vasi pri Vel. Laščah razpisuje natečaj

o oddaji gradbenih del pri novi osnovni šoli v Dvorski vasi pri Vel. Laščah.

Zadevni načrti so razgrnjeni pri predsedniku pripravljalnega odbora v Dvorski vasi, vsak dan od 7. do 12. ure in se dobijo istotam vsi pripomočki in vsa pojasnila za ponudbe.

Ponudniki morajo vložiti odnosno vposlati svoje ponudbe pripravljalnemu odboru v Dvorski vasi v zapečateni kuverti z napisom »Ponudnik N. N., ponudba za zgradbo nove osnovne šole v Dvorski vasi pri Vel. Laščah« najpozneje do 11. septembra t. l. ob 12. uri dopoldne.

Pripravljalni odbor si pridržuje pravico oddati delo brez ozira na višino ponudene vsote.

O izidu natečaja se bodo ponudniki po komisijonelnem pregledu vseh ponudb obvestili pismeno.

Najboljša, najcenejša kolesa in šivalni stroj so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brezplačen, ugodni pletilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

Uprava „NARODNEGA DNEVNIKA“ prodaja **MAKULATURNI PAPIR** kg Din 4-50

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi najtinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

„GROM“ CARINSKO POSREDOVNIŠKI IN ŠPEDI-CIJSKI BUREAU LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse vrste strokovne posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 para, debelo tiskano Din 1.—.

Potnike

dobro vpeljane sprejme vinska trgovina. Ponudbe in zahteve naj se pošlje na oglasni zavod Kopitar, Ljubljana, Čopova 21/III. pod »vinska trgovina«.

KOKS-ČEBIN

Wolfova 1/II. - Telef. 56.

OGLAŠUJTE V NARODNEM DNEVNIKU!